

FCC NOU

AL SERVEI DE CATALUNYA

Setmanari català autoritzat pel Ministeri de la Informació del govern de la República francesa

REDACCIO I ADMINISTRACIO : Carrer de Roquelaire, 25 Tél. 229.83 - C.P. Toulouse 377.32 TOLOSA DEL LLENGUADOC

EDITORIAL

Les lliçons del 19 Juliol

Deu anys! El dia 19 d'aquest mes farà deu anys que els militars espanyols, sostinguts pels monarques, per l'extremadrela i per tots els anticatalans d'Espanya, que no són poes, s'aixecaren contra la República i contra Catalunya amb la col.laboració exterior de l'exèrcit Roma-Berlín.

Hitler i Mussolini, que preparaven una gran batalla contra la democràcia i contra la llibertat, propulsaren el moviment feixista espanyol, el sostingueren i l'ajudaren obertament perquè sabien que la mort de la República espanyola equivalia, un dia o altre, a l'enfonsament de la República francesa i al triomf, almenys inicial, de llurs armes a tot Europa. La City anglesa finançava els rebels. El senyor Chamberlain feia com aquell que no ho veia. El Comitè de No-Intervenció era un Comitè creat exprés per a no deixar intervenir ningú en favor dels republicans espanyols, tot permetent que alemanys i italians aboquessin homes, lances i avions a l'exèrcit dels sublevats. Per no mancar-hi res, el senyor Roosevelt i la democràcia americana confosa amb el capitalisme americà, també feien els ulls grossos i adhuc el Sant Pare acollia amb declaracions inequívoces i algunes que altra benedicció les declaracions de l'episcopat franquista i els estendards de la «Santa Croada»!

La desunió interior, el sectorisme mortal, els excessos revolucionaris, l'oblit de la causa comuna preferint-la per lluites fratrides, feren el restant. La República espanyola i les llibertats catalana i basca moriren a mans del feixisme internacional, gran animador i sostenedor de la rebel·lió militar franquista.

La lliçó del 19 de Juliol—car hem de cercar en els fets històrics viscuts per nosaltres allò que pot afloçar-nos per al present i per al futur—no pot ésser més clara i tot la sabem de cor: varem triomfar dels rebels en poques hores quan, agermanats per un mateix ideal i per un mateix perill, lliuarem Hejalment, romànticament per la causa superior de la República i de la llibertat. I els rebels foren esclafats allà on l'ideal era més ferm, més viu, més sentit, començant per Catalunya i seguint per Basconia.

Catalunya vencé als militars sublevats. El poble català, lluitant per un doble ideal de pàtria i de República, de llibertat nacional i de democràcia republicana, anorà els rebels en poques hores. Aquesta és la primera lliçó a tenir per nosaltres i pels republicans espanyols que encara senten reserves ataviques davant les reivindicacions nacionals catalanes.

Però a Catalunya i fora de Catalunya la victòria republicana és malmeté al cap d'uns dies amb desviacions fatals que no s'havien d'haver produït, i aquesta és l'altra gran lliçó que també cal retener. Precipitació suicida d'unes minories que volen imposar-se pel terror, lluites d'hegemonia entre elles, feblesa del Govern, improvisacions revolucionàries que no feren més que afegir la unitat necessària i el prestigi de la causa comuna. I encara en paguem les conseqüències!

Car no és cap secret per a ningú que el sentiment general a Catalunya i a Espanya és d'oposició total i terminant a Franco. Que la massa popular aspira a un règim de llibertat i de justícia. Ah, però que tothom, TOTHOM, alegiés que no és vol tornar a les convulsions revolucionàries de la guerra civil i que no volen veure continuats pels homes de la República els procediments utilitzats pels falangistes. Una bandera d'imatge catalana respectada i defensada amb disciplina i esperit constructiu, en un règim de respecte a la persona humana, de convivència i de correcció; és a dir, de llibertat i democràcia. Totes les concessions possibles als treballadors, mes encara que les que preconitzen partits obreristes avançats si són compatibles amb les possibilitats de l'Economia nacional. Tribunals depuradors que facin justicia a tots. Però que un sentit de responsabilitat presideix i tots els actes de la pròxima Catalunya, que vol refer-se dels mals i les angoixes passades amb una sana, vigorosa i entusiasta política de renovació nacional!

CANTS PATRIOTICS

LA SANTA ESPINA

Som i serem gent catalana,
tan si es vol com si no es vol,
que no hi ha terra més ufana
sota la capa del sol.

Déu va passar-hi en primavera
i tot cantava al seu pas.
Canta la terra tota entera
i canta que cantaràs.

Canta l'ocell, el riu, la planta,
canta la lluna i el sol;
tot treballant la dona canta.
i canta al peu del bretó.

I canta dintr de la terra,
el passat jamai passat;
i va cantant de serra en serra,
com tot canta el Montserrat.

Som i serem gent catalana,
tan si es vol com si no es vol,
que no hi ha terra més ufana
sota la capa del sol.

ANGEL GUIMERA.

SELECCIO

per J.-M. Llado FIGUERES

El millor homenatge que podem dedicar als caiguts durant aquests deu anys per la nostra causa, és el d'esmenjar els nostres errors, treballar ardidament per la reinauguració de la democràcia a Catalunya, assegurar-ne l'existència, practicar una política concreta i eficaç i fer de Catalunya un model i un exemple.

Trist és confessar-ho però a l'exili no hem donat gaires proves d'aquesta voluntat. Es cert que han passat els temps turbulent del 1944 en els quals, alliberada França, tothom tirava al dret, amb una inconsciència inqualificable, a base de crear comitès, unions, aliàncies, federacions i de dir tantes besties, que semblava que n'haguessin organitzat un concurs. D'alhores ençà les forces han canviat, però no del tot. Hem arribat a un acord, però només a mitges i no pas unànim. N'hi ha que han acceptat el Govern, però no desaprofiten cap ocasió per a bescançar-lo sense, però contribuir amb el gra de sorra necessari a corregir-ne els defectes que presenten com tota causa humana. N'hi ha d'altres que, amb l'excusa d'una independència d'esperit—que tampoco no tenen—llancen sagetes enverinades i es queden amb la consciència tranquila com si haguessin fet una bona acció. N'hi ha que es pensen que són alguna cosa i que somniem careres, sotssecretaries, direccions generals, ambaixades, sense donar-se compte que en els temps actuals aquests càrrecs no són llocs de repòs i de benestar, sino llocs de combat, de responsabilitat i de perill.

Caldria, amics, que uns i altres ens formalitzessim. Governar Ca' alunya és una missió delicadíssima que no escau a tothom. Si estem malalt no amirem a cercar un «curandero», sinó un metge. El cos de Catalunya necessita metges. Passa una crisi molt greu, i quan l'hagi superada necessitarà una cura de cada i poc soroll.

Això vol dir que hauriem d'esforçar-nos a renunciar a les lluites partidistes, a les questions d'amor propi i a les vanitats perso-

nals, i situar als homes d'alta direcció els homes de valua prova da. Comptem, per sort, amb bons equips de l'ènemes en tots els dominis. No són homes, però, espiritualment eixuts, és a dir, llurats d'una manera exclusiva al conreu de llur ciència, sino uns homes enamorats d'un ideal i servidors de l'ideal; uns homes que han vingut a l'exili o que, a Catalunya, han menat una vida digna i han seguit treballant silenciosament per la causa naciona l, encaixada.

Aquests homes no pujaran, es tantament, a l'escena política. No hi pujaran per modestia i per què la venen ocupada per gent que hauria d'estar al pati de butaques o al galliner.

La nostra ambició de ca' alians hauria d'ésser aquesta: veure's dirigits pels millors, pels capaços. Ara bé: la responsabilitat de què molts d'aquests no ocupen els llocs de direcció no escau únicament als que fins ara han dirigit els partits a casa nostra; escueix també als interessats. Els temps actuals son l'antítesi del què'ies. Tots estem obligats a moure's, a col·laborar, a actuar. L'home és el conjunt dels seus actes. Ara menys que mai

no ens podem recloure en la nostra intimitat i viure absents de l'univers humà. Les inhibicions, les dimissions ens han costa molt cares. Les actituds olímpiques i les torres d'ivori no són d'aquesta èra atòmica. Les dictadures totalitaries ens han ensenyat a ésser dinàmics. Per què no podem seguir l'exemple i posar, no pas com els totalitaris han fet, al servei d'una mala causa, sinó a profit d'una de bona, que és la nostra.

Jo cada dia crec menys en els homes «de moltes possibilitats», i en aquest punt, com en tant altres, soc existencialista. Què és un home de possibilitats? Ningú. Els homes no es mesuren pel que «podrien fer», sinó pel que fan. Ningú no dirà: «Aquest és un gran pintor» d'un home que «hauria pogut fer molt bons quadres», sinó d'un home que n'ha fet de bons. Es hora, doncs, que aquells que son útils actuïn en política. «La política? Quin faste la política!», diran alguns.

Ja em perdonaran que els interrompi i els convidigui. La política no són les eleccions, els discursos i menys encara les tractes. Hi ha —això sí— la política electoral, que és aquella que se segueix en període d'eleccions però hi ha també una Política econòmica, una Política cultural, una Política financiera. Ca da branca de l'activitat comunitària i necessita una Política. Ca da partit té la seva en cada un d'aquests dominis. I per què aquesta política sigui ben conduïda cal que els organismes dirigents del partit la confinïn als homes més competents. No hi ha d'haver-hi resistència, per part d'aquests, a col·laborar en les tasques públiques, ni obstinació dels dirigents a deixar els veritables valors allunyats d'aquestes tasques.

No sé si m'he explicat prou. Però em penso que m'heu entès. Aquell que no ho entengué és perquè no li convé, i això vol dir que és ell que no ens convé a nosaltres. No ens convé per diverses raons, una de les quals és la de que traix la memòria dels que moriren per què Catalunya visqué.

No sé si m'he explicat prou. Però em penso que m'heu entès. Aquell que no ho entengué és perquè no li convé, i això vol dir que és ell que no ens convé a nosaltres. No ens convé per diverses raons, una de les quals és la de que traix la memòria dels que moriren per què Catalunya visqué.

En efecte, els bons dinars i les ganivetades al ventre, els amors compartits i els amors contraris són cosestis i fets immensament bons o dolents, per consens universal.

Aleshores doncs el Mal i el Bé serien valors absolutes i alhora relatives... Evidentment, no; la contradicció seria excessiva.

No, el Bé i el Mal: són, simplement; sense contradir-se, an al contrari, tot valorant-se mutuament. I és quasi segur que mai els homes no podràn escapir l'absolut del Bé i del mal.

Es evident, però, que el si de les noies o una declaració amorosa parlada per l'estimat són manifestacions d'un Bé que apar absolut; en moments d'apetència un bon dinar en el ventre ens és un plaer olímpic, preferible a

Histoire d'un crapaud

Il était une fois un crapaud extraordinaire, obèse et bourgeois, roi souverain dans un champ de pâture qui entourait une mare. Un soir orageux et humide, le batracien sauta sur le chemin qui traversait les prés de ses domaines et regarda le paysage de ses gros yeux myopes. Il se sentait heureux. Pour un crapaud sybarite et goulu cette petite promenade hors du champ était un délice. Il n'avait pas peur. Philosophe d'instinct, il connaissait le dégoût des hommes pour sa race, dégoût libérateur qui le sauait presque toujours du danger. On tue un scorpion, on tue une vipère, mais on s'éloigne d'un crapaud par une simple réaction de répugnance. On le hait, on a du mépris, pour lui et il kit du dégoût des hommes. Et il s'en f...

Cependant, il ne savait pas que deux paysans farceurs et têtus allaient passer tout à l'heure venant des champs et allant vers la ville. Ils virent tout de suite l'énorme batracien en train de se régaler l'abdomen au milieu du chemin.

—Tu as vu ? Il est le plus gros, le plus dégoûtant et le plus cynique des crapauds que j'ai jamais vus.

—En effet—dit l'autre avec une expression de visible dégoût.

Mais à ce moment-là le plus farceur des deux paysans eut une drôle d'idée. Il voulait s'amuser aux dépens de son copain qu'il savait très avare. Et en lui montrant le gros crapaud, il lui dit :

—Si tu me manges vivant je te donne mille francs...

Le paysan hésita. La bête était réellement trop grasse et trop répugnante pour l'avaler, même pour un gain immédiat si important.

—C'est mille francs, tu sais ? Mille francs qui te tomberont du ciel —lui disait l'autre pour le torturer davantage tout en riant de son mieux.

Arrêté au milieu du chemin, en proie à une tentation terrible il regardait le crapaud qui ne bougeait pas. Il pensait aux mille francs, à cette somme considérable qu'il pouvait gagner en quinze minutes avec un petit effort de rien du tout. Il s'agissait de fermenter les yeux et de penser qu'il avait une cuisse de poule. L'avare triompha. Il ramassa la bête et se disposa à la manger tout en commençant par une jambe.

Le farceur du pari eut peur, car il ne compétait pas que son co-pain fut capable d'avaler le crapaud. Il espérait se l'ordre de rire au dos de l'autre sans dépenser un sou car il était aussi avare que lui. Et l'autre avec des grimaces terribles continuait l'atroce banquet...

Et tous les deux suaien d'angoisse. L'un d'avoir à avaler le crapaud dont il avait déjà mangé une bonne moitié. L'autre de se voir tellement obligé à payer mille francs qu'il aurait pu ne pas dépenser. Heureusement que «l'invité» comprit le drame d'épouvante vécu par son camarade et à bout de forces lui offrit une formule qui le sauva :

—Tu as peur d'avoir à payer les mille francs, n'est-ce-pas ? Eh bien, Rassure-toi. Si tu avales l'autre moitié, je t'en fais grâce...

Et pour ne pas perdre les sous, l'autre finit le crapaud.

C'est-à-dire, par bêtise, par égoïsme, par avarice, ils avalèrent le crapaud pour rien.

Je pense toujours à cette histoire lorsque je vois l'attitude des «grands» au sujet de Franco. C'est la même des «alliés» pendant la guerre civile d'Espagne. Ils sacrifient notre République, ils livrent la Tchekoslováquia à Hitler, ils ferment leurs yeux pour l'Autriche, ils sacrifient leur dignité pour éviter la guerre, et ils restent sans dignité et ils ne purent éviter la guerre quand même. Ils avalèrent le crapaud pour rien. Maintenant l'histoire se répète. Bevin et Truman soutiennent Franco tout en affirmant qu'il les dégoûte. Ils sacrifient leur dignité devant le monde. Ils sacrifient le prestige de la démocratie, ils effondrent la foi des masses populaires dans les idéaux qu'ils représentent pour soutenir Franco. Franco finira par tomber malgré eux.

Et encore une fois, ils auront mangé le crapaud pour rien....

El Dr BELLIDO
que ha clausat brillantment
a Paris
les conferències midiàques
de
Cultura Catalana

FULLES DE L'ARBRE DEL BE I DEL MAL

una ganivetada en aquest mateix indret, la qual serà indiscutiblement manifestació del Mal absolut.

En efecte, els bons dinars i les ganivetades al ventre, els amors compartits i els amors contraris són enganyants no s'enganyen. Un «gourmet» no podria pas fruit constantment la seva menja favorita; als vuit dies aquell plat li hauria devingut avorrible, aviat després es tornaria tortura: el Bé absolut s'hauria convertit en Mal absolut. No podríem pas viure en eterna Primavera o en assolellament constant: ni que ens acomodessim de la desaparició de la tenebra de la nit i del rigor de les estacions extremes, no podríem pas fruit de la Primavera ni de la diurnitat, perquè no ens n'adonariem.

Aleshores doncs el Mal i el Bé serien valors absolutes i alhora relatives... Evidentment, no; la contradicció seria excessiva. No, el Bé i el Mal: són, simplement; sense contradir-se, an al contrari, tot valorant-se mutuament. I és quasi segur que mai els homes no podràn escapir l'absolut del Bé i del mal.

Es evident, però, que el si de les noies o una declaració amorosa parlada per l'estimat són manifestacions d'un Bé que apar absolut; en moments d'apetència un bon dinar en el ventre ens és un plaer olímpic, preferible a

desapareguts el dolor periòdic. I si el cos humà pogués resistir sense treva el dolor màxim, probablement tampoc n'experimentaria la seva virtualitat.

V

El dolor, la contrarietat, el Mal, són, donc, valors tant desagradables com necessaris. Des d'un punt de vista objectiu, aquests valors negatius devien positius, i ho poden devenir delectivament si el subjecte està ben dota, com ho estan la majoria dels humans, per a l'entrenament: la psicologia del malat per ésser tan interessant com la del beat. Fins per a l'estimació del dolor subjectiu es troben amatoris.

VI

El problema ideològic-psicològic que susciten els conceptes de Bé i Mal es resolt en aquest axioma: cal patir tan sols el biològicament necessari. I aquesta conclusió val el mateix per al dolor físic que per al dolor moral.

VII

El mateix es conclourà del Bé excessiu, altra calamitat. (passa pàg. 2)